

i overvejende grad kulturpolitikken i den vestlige verden. Princippet er blevet kaldt armslængdeprincippet. Udtrykket stammer fra Storbritannien, der som det første land i Europa umiddelbart efter Anden Verdenskrig gjorde »the arm's length principle« til grundlag for en kulturpolitik, hvor kunststøtten fordeles en arms afstand fra det politiske system.

Det er altså Kunstrådets opgave at afgøre, hvem eller hvad der skal have statslig støtte. Det er en del af de politiske rammer at fastlægge, hvor og hvordan armslængdeprincippet skal fungere.

Siden oprettelsen af Statens Kunstfond har det udviklet sig til en del af den danske armslængdemodel, at en del medlemmer i kunststøtteorganerne udpeges af andre end kulturministeren. Denne tradition præger den gældende lovgivning på kunststøtteområdet i Danmark. I Storbritannien, Holland, Norge, Finland og Sverige udgør adgangen til direkte at udpege medlemmer af diverse råd derimod ikke en del af armslængden. I Sverige udpeger regeringen alle medlemmer af Statens Kulturråd. I Storbritannien er alle medlemmerne af Arts Council of England udpeget af kulturministeren, og i Holland er samtlige medlemmer af Kulturrådet (Cultuurraad) udnævnt af dronningen efter indstilling fra regeringen. I Finland udpeges alle medlemmerne af Centralkommissionen for Kunst af regeringen efter indstilling af kunstlivets organisationer. I Norsk kulturråd på 13 medlemmer udpeger Stortinget 4 medlemmer og Kongen 9 efter indstilling fra Kulturministeriet, hvoraf to skal være indstillet af den norske pendant til Kommunernes Landsforening. Nærværende forslag til Kunstrådet fastholder den danske model, hvor et repræsentantskab får udpegningsret til 5 medlemmer i Kunstrådet og til 3 medlemmer i Kunstrådets fire fagudvalg og til det udvalg for dansk billedkunst i udlandet som ministeren kan nedsætte. Til fagudvalget for musik udpeger repræsentantskabet dog 4 ud af de 7 medlemmer.

Det er i de senere år på en række områder indført, at rådene afleverer planer til ministeren for anvendelsen af de bevilligede midler. Statens Musikkraad har siden 1994 ifølge musikloven haft til opgave forud for hvert finansår at aflevere en aktivitetsplan for den del af rådets aktiviteter, der vedrører støtte til musikundervisning, efter- og videreuddannelse samt internationale formål. Billedkunstrådet skal forud for hvert finansår ifølge billedkunstenloven fra 2001 aflevere en plan for rådets aktiviteter. Tilsvarende har Litteraturrådet siden litteraturlovens vedtagelse i 1996 haft til opgave forud for hvert finansår at udarbejde en aktivitetsplan for rådets aktiviteter. Teaterrådet og Statens Kunstfond har ikke tilsvarende forpligtelser.

I forarbejderne til ændringen af musikloven i 1994 fremgår, at kulturministerens godkendelse af aktivitetsplanen skal sikre, at denne får mulighed for at fastlægge de overordnede kulturpolitiske retningslinjer for musikundervisning og efter- og videreuddannelse for at sikre en samlet uddannelsespolitisk vurdering. Samtidig fremgår det af forarbejderne, at aktivitetsplanens krav til at omhandle musikeksport har til formål at sikre koordineringen med ministeriets overordnede indsats for fremme af dansk kultur i udlandet. I forarbejderne til litteraturloven fremgår det, at aktivitetsplanen skal indeholde et forslag til tilskudsrammer for det kommende år samt indeholde en kortfattet rapport om litteraturens aktuelle situation i Danmark. I forarbejderne til billedkunstenloven fremgår det, at aktivitetsplanen skal give en status over billedkunstens aktuelle situation i Danmark samt angive den planlagte fordeling af Billedkunstrådets bevilling.

Litteraturrådets handlingsplan har gennem årene givet ministeriet indblik i de overvejelser af litteraturpolitisk art, der ligger til grund for forslagene i aktivitetsplanen. Hermed har aktivitetsplanen fungeret som en ramme for dialog mellem minister og råd om midler og mål set i lyset af litteraturens aktuelle vilkår. Musikkrådets aktivitetsplan omhandler kun en mindre del af rådets aktiviteter. De senere år har ministeriet og rådet været i dialog om at udbrede aktivitetsplanen til andre områder. Erfaringerne med aktivitetsplanerne på billedkunstens område er beskedne, da rådet kun har afleveret én plan.

Det indgår i nærværende forslag, at Kunstrådet i passende tid efter beskikkelsen afleverer en handlingsplan for den fireårige periode til ministerens godkendelse, se nærmere herom i bemærkningerne til § 11.

3.3. Forholdet til Statens Kunstfond

Statens Kunstfond opretholdes. I forbindelse med oprettelsen af Kunstrådet foreslås nogle mindre ændringer i Lov om Statens Kunstfond (jf. bemærkningerne til § 14), men der lægges ikke op til ændringer i principperne for Kunstfondens arbejde. Hensigten er, at Kunstfonden skal videreføres på det grundlag for fondens arbejde, som har været gældende, siden kunstfonden blev oprettet i 1965, og som har vundet bred respekt og anerkendelse. Herved bliver den statslige kunststøtte tostrengt med Kunstfonden og Kunstrådet som to sidestillede organer, der har forskellige opgaver, men som vil skulle samarbejde med hinanden. Kunststyrelsen bliver sekretariat for både Kunstfonden og Kunstrådet. Dette begrænser de ad-